

آشنایی با

زبان قصه های قرآن

و برداشت های تربیتی آن

محسن قربانیان

سرشناسه: قربانیان، محسن، ۱۳۵۰
عنوان: آشنایی با مبانی قصه‌های قرآن و برداشت‌های تربیتی آن
تکرار نام پدیدآور: محسن قربانیان
مشخصات نشر: قم، امام همام، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری: ۲۸۸ ص

بهاء: ۱۰۰۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۹۱-۰-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه: ص ۲۸۰-۲۸۸: همچنین به صورت زیر نویس
موضوع: قرآن - قصه‌ها

موضوع: قرآن - بررسی و شناخت
موضوع: تربیت اخلاقی - جنبه‌های قرآنی
موضوع: اسلام و آموزش و پرورش - جنبه‌های قرآنی
رده کنگره: ۱۳۹۴، ۵۳۵ ق ۸۸ / ۹ BP

رده دیویی: ۲۹۷ ۱۵۶
شماره مدرک: ۳۰۲۵۸۹

آشنایی با مبانی قصه‌های قرآن و برداشت‌های تربیتی آن

نویسنده: محسن قربانیان

ناشر: امام همام

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۹۱-۰-۱

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

تمام حقوق چاپ و نشر این کتاب به جامعه فرهنگی قرآنی عصر تعلق دارد

مرکز پخش: فروشگاه بصائر

۰۲۱-۶۶۹۵۶۰۹۵ - ۰۹۱۷۳۸۱۹۴۶۹ - ۰۹۱۰۲۰۰۲۳۴۷

بسمتِ کمال

سخن ناشر

قرآن کریم، صحنه نبی پروردگار و معجزه جاوید پیغمبر خاتم (ص) است که جویندگان طریق حقیقت را به اسرارترین آیین سعادت و بندگی، رهنمون می‌سازد: ﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ﴾ (سراء/۹)

این کتاب ارجمند، یگانه حلقه اتصال میان عبد با معبود و تنها راه نجات انسان سرگشته از ظلمات جهل و گمراهی است که نبی و کرم اسلام (ص) و پیشوایان راستین اهل بیت (ع)، با ندای: ﴿فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ﴾ همگس را به تکیه به این ریسمان الهی و بهره‌مندی از خوان پر فیض خداوندی‌اش فراخوانده‌اند.

قرآن در اندیشه بنیان‌گذار عظیم‌الشان انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره) کتاب تربیت و انسان‌سازی و کتاب اصلاح جامعه است و جمهوری اسلامی، مطابق با فرمایشات رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت الله خامنه‌ای (مد ظله العالی)، بزرگ‌ترین هدف خود را رسیدن به هدف‌های قرآن کریم می‌داند. بر این اساس، رسالت خطیر مسئولان نظام و دست‌اندرکاران امور فرهنگی و قرآنی در کلیه نهادها و دستگاه‌های عمومی و دولتی نظام جمهوری اسلامی، آن است که با عنایت به اسناد بالادستی نظام به‌ویژه منشور توسعه فرهنگ قرآنی - تلاش‌های خود را در مسیر

اعتلای فرهنگ بالنده قرآن کریم و «اقامه امر قرآن» در جامعه - به عنوان اساسی‌ترین راهبرد نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران - بیش از پیش، معطوف و هماهنگ سازند.

از سوی دیگر، تحقق انس فراگیر جامعه با قرآن - به منزله «منشور جامع هدایت و تربیت انسان» - مستلزم نگاه همه‌جانبه به قرآن و آموزش جامع کلام الهی است. قرآن کریم، «تعلیم کتاب» را - به عنوان رسالت اصلی رسولان پروردگار - به هیچ روی، مقوله‌ای جدای از تزکیه و تربیت و حیانی نمی‌داند: «يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ كِتَابَ وَالْحِكْمَةِ» (جمعه/۲) از این رو، لازم است، آموزش قرآن، از نگاه های تک‌بعدی رهایی یابد و با نگرشی جامع و تربیت‌محور، به گونه‌ای طراحی و اجرا شود که طی آن، قرآن‌موران، به انس همه‌جانبه با این کتاب انسان‌ساز نائل آیند.

امروزه، توجه ویژه به کاربرد های اجتماعی و بصیرت‌آفرین قرآن در جامعه و ترویج ارزش‌های والای انقلاب اسلامی و رتبیین آرمان‌های رهبر کبیر انقلاب (ره) و منویات مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) به همراه توسعه آموزش های قرآنی در میان نسل جوان و نوجوان، ضرورتی غیرقابل انکار است.

جامعه فرهنگی قرآنی عصر با عنایت به لزوم ایجاد شبکه نیروی انسانی متخصص در حوزه قرآن و عترت (ع) و انسجام جبهه قرآنی انقلاب اسلامی و ارتقای بصیرت نخبگان قرآنی کشور و نیز ضرورت بازنگری در فرایند آموزش قرآن و نگاه راهبردی و جامع به این مقوله اساسی، بر خود لازم دانسته که با برگزاری دوره‌های جامع تربیت مربی قرآن، در راستای تأمین نیروی انسانی مجرب و کارآزموده و تربیت فعالان و حاملان قرآنی تراز انقلاب اسلامی و جریان‌سازی در این زمینه، برنامه‌ریزی و تلاش نماید.

کتاب حاضر، با عنوان: «آشنایی با مبانی قصه‌های قرآن و برداشت‌های تربیتی آن» حاصل تلاش علمی جناب آقای محسن قربانیان است که در راستای تأمین منابع علمی و کتب درسی مورد نیاز برای دوره‌های تربیتی مذکور، به رشته تحریر درآمده و اینک به حضور مخاطبان گرانقدر تقدیم می‌شود؛ امید است، مقبول درگاه خداوند متعال و مورد بهره‌برداری و عنایت خوانندگان محترم قرار گیرد.

در پایان، از استادان و صاحب‌نظران ارجمند تقاضا می‌شود با همکاری‌ها و راهنمایی‌های ارزنده خود، ما را در جهت اصلاح و ارتقای کتاب حاضر یاری دهند.

جامعه فرهنگی قرآنی عصر

www.ketab.ir

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات ۱۵

مقدمه ۱

جایگاه قصه در زندگی انسان ۱۸

پیشینه قصه و قصه‌گویی ۱۹

اهمیت قصه در قرآن ۲۰

نقش قصه در ایجاد انس با قرآن ۲۲

نقش تربیتی قصه‌های قرآن ۲۳

نقش قصه در تربیت دینی کودکان ۲۵

رسالت مربیان قرآن ۲۸

فصل دوم: مفهوم‌شناسی قصه در قرآن ۳۳

مقدمه ۳۵

واژه‌شناسی قصه ۳۵

تعریف اصطلاحی قصه ۳۸

مفهوم قصه قرآنی ۳۸

ملاک فنی قصه در قرآن ۴۰

۴۱	تعبیر دیگر قصه در قرآن
۴۵	تأملی بر کارکرد منفی قصه در روایات
۴۹	فصل سوم: انواع قصه‌های قرآن
۵۱	مقدمه:
۵۳	دسته‌بندی موضوعی قصه‌های قرآن
۵۳	۱- داستان‌های پیامبران:
۵۶	۲- داستان‌های مربوط به افراد و رویدادهای گذشته:
۵۸	۳- داستان‌های مربوط به افراد و رویدادهای زمان پیامبر (ص):
۶۰	فهرست ترتیبی قصه‌های قرآن
۷۳	فصل چهارم: اهداف قصه در قرآن
۷۵	مقدمه
۷۷	۱- آگاهی بخشی
۷۹	۲- شبهه‌زدایی
۸۲	۳- اندرزدهی
۸۴	۴- تفکرانگیزی
۸۶	۵- عبرت‌آموزی
۸۸	۶- الگو‌سازی
۹۱	۷- تثبیت قلب پیامبر (ص)
۹۴	۸- تبیین سنت‌های الهی
۹۷	۹- اثبات وحدت ادیان الهی
۹۹	۱۰- بیان مقامات معنوی انبیا
۱۰۲	زمینه‌سازی برای پذیرش فضائل اهل بیت (ع)

فصل پنجم: ویژگی های قصه های قرآن.....	۱۰۹
مقدمه.....	۱۱۱
۱- ماهیت و حیانی.....	۱۱۲
۲- واقع گرایی.....	۱۱۲
شبهه تمثیلی بودن قصه های قرآن.....	۱۱۵
۳- نظم اعجازین.....	۱۱۸
۴- اصالت پیام رسانی.....	۱۱۹
۵- جاذبه های هنری.....	۱۲۰
تنوع در اسلوب بیان.....	۱۲۱
ایجاز و تفصیل.....	۱۲۲
حذف جزئیات قصه.....	۱۲۳
برجستگی فرازهایی از داستان.....	۱۲۵
تکرار در قصه های قرآن.....	۱۲۷
آغاز و پایان قصه های قرآن.....	۱۲۸
تقسیم قصه به نماهای مختلف.....	۱۳۲
گزینش صحنه های مؤثر.....	۱۳۲
تقدیم و تأخیر برخی از پرده های داستان.....	۱۳۳
نوع روایت در قصه های قرآن.....	۱۳۴
عناصر برجسته در قصه های قرآن.....	۱۳۶
الف- شخصیت.....	۱۳۶
ب- حادثه.....	۱۵۰
ج- گفت و گو.....	۱۵۲

فصل ششم: برداشت‌های تربیتی از قصه‌های قرآن.....	۱۶۷
مقدمه.....	۱۶۹
ضرورت تحلیل و بررسی قصه‌های قرآن.....	۱۷۰
برداشت از داستان‌های قرآن در سیره اهل بیت (ع).....	۱۷۱
چند نکته پیرامون برداشت از قصه‌های قرآن.....	۱۷۲
الف- نمونه‌هایی از برداشت‌های تربیتی قصه‌های قرآن.....	۱۷۵
ب- چند نمونه از داستان‌های قرآن.....	۲۴۲
منابع و مآخذ:.....	۲۸۱